

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/53/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6417201230
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6417201230.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu, v spore žalobcu D. T., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom L. XXXX/X, XXX XX M., právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Roštár - Slovák, s. r. o., so sídlom Révová 7, 811 02 Bratislava, IČO: 36 858 731, proti žalovanej E. T., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom O. č. XXX, XXX XX F. R., právne zastúpenej JUDr. Jánom Reptišom, advokátom so sídlom Nám. Matice slovenskej 6, 965 01 Žiar nad Hronom, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 19Pc/2/2017-118 zo dňa 20.03.2018 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 20.03.2018 rozhodol, že z vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov pripadá do výlučného vlastníctva žalobcu osobný automobil zn. Toyota Yaris v zostatkovej hodnote 4.000,- Eur; byt č. XX na 4. poschodí vo vchode č. XX bytového domu súp. č. XXXX, postavený na pozemku parc. C-KN č. XXX/XX o výmere 231 m², zastavané plochy a nádvoría a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 3125/143454 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a k pozemku, všetko vedené na LV č. XXXX v k. ú. M.; fotoaparát zn. Nikon v zostatkovej hodnote 150,- Eur; nasporená suma z komisionárskej zmluvy zo dňa 10.06.2011 uzatvorenej so spoločnosťou ATLANTIK finančné trhy, a. s. vo výške 732,- Eur; dlh strán sporu voči Všeobecnej úverovej banke, a. s. zo zmluvy č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX zo dňa 02.07.2007 vo výške 10.577,85 Eur a do výlučného vlastníctva žalovanej pripadá nábytok predsiene v zostatkovej hodnote 40,- Eur; obývacía zostava ASKO v zostatkovej hodnote 80,- Eur; sedacia súprava v zostatkovej hodnote 300,- Eur; nábytok detskej izby v zostatkovej hodnote 200,- Eur; televízor zn. Samsung v zostatkovej hodnote 200,- Eur; televízor zn. Panasonic v zostatkovej hodnote 30,- Eur; chrómové svietidlo v zostatkovej hodnote 6,- Eur; svietidlo v zostatkovej hodnote 4,- Eur; počítačový stôl v zostatkovej hodnote 15,- Eur; svietidlo v zostatkovej hodnote 5,- Eur; chladnička v zostatkovej hodnote 60,- Eur; mikrovlnná rúra v zostatkovej hodnote 10,- Eur; kuchynský stôl a stoličky v zostatkovej hodnote 30,- Eur; benzínová kosačka v zostatkovej hodnote 115,- Eur; automatická pračka zn. Indesit v zostatkovej hodnote 150,- Eur; kúpeľňová zostava v zostatkovej hodnote 300,- Eur; knižnica v zostatkovej hodnote 10,- Eur; skrinka do spálne a komoda v zostatkovej hodnote 100,- Eur; notebook v zostatkovej hodnote 70,- Eur; nasporená suma zo zmluvy o stavebnom sporení JUNIOR č. XXXXXXXXXXXX v Prvej stavebnej sporiteľni, a. s. vo výške 2.444,- Eur (prvý výrok). Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie podielov zaniknutého BSM sumu vo výške 4.932,43 Eur, do 90 dní od právoplatnosti rozhodnutia (druhý výrok). Rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania (tretí výrok) a stranám sporu uložil povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok vo výške 588,50 Eur na účet Okresného súdu Žiar nad Hronom do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia (štvrtý výrok).

1.1. Súd prvej inštancie mal preukázať, že manželstvo strán sporu, uzatvorené dňa 12.06.2004, bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 4P 99/2014-17 zo dňa 28.01.2015, právoplatným dňa 04.02.2015. Po zániku manželstva medzi manželmi nedošlo k dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej aj „BSM“). Obidve strany sporu súhlasili, že byt č. 10 na 3. poschodí, vo vchode č. XX, zapísaný na LV č. XXXX Okresného úradu M., katastrálneho odboru pre katastrálne územie M. je v ich podielovom spoluvlastníctve a nepatrí do BSM. Žalovaná súhlasila aj s tým, že byt č. XX na 4. poschodí, vo vchode č. XX, zapísaný na LV č. XXXX pre katastrálne územie M. patrí do výlučného vlastníctva žalobcu, pretože bol nadobudnutý výlučne z prostriedkov získaných z dedičstva žalobcu. Súhlasila s jeho prikázaním do výlučného vlastníctva žalobcu bez náhrady. Strany sporu dospeli k dohode ohľadom zostatkovej hodnoty hnutelných vecí, aj o ich prikázaní do výlučného vlastníctva jednému z nich. Zhodli sa aj na výške nasporených peňažných prostriedkov zo sporenia JUNIOR vedeného v Prvej stavebnej sporiteľni (2.444,-Eur) a sporenia vedeného v spoločnosti ATLANTIK finančné trhy, a.s. (732,-Eur), aj na výške zostatku dlhu vo Všeobecnej úverovej banke, a.s. (10.577,85Eur). Medzi bývalými manželmi zostalo sporné len to, či má byť do masy zaniknutého BSM zahrnutá aj pohľadávka manželov voči tretím osobám (žalovanej a jej rodinným príslušníkom), auto značky Toyota Avensis, ktoré mala žalovaná odpredať počas trvania manželstva v hodnote 2.800,- Eur, notebook, ktorý mala žalovaná získať darom od žalobcu počas trvania manželstva a to, či sporenie JUNIOR v Prvej stavebnej sporiteľni má patriť do masy BSM. Na Okresnom súde Žiar nad Hronom prebieha konanie sp. zn. 9C/345/2015 o žalobe žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanej a jej rodinným príslušníkom ako podielovým spoluvlastníkom rodinného domu vo výške 16.453,20 Eur. V konaní o vyporiadaní BSM žiadal žalobca o vydanie bezdôvodného obohatenia 35.000,- Eur, ktorý v rámci konania znížil o sumu 16.453,20 Eur; bezdôvodné obohatenie vzniklo zhodnotením nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve manželky a jej rodinných príslušníkov. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX okresný súd zistil, že rodinný dom súp. č. XXX v k. ú. O. na parc. č. XXX je v podielovom spoluvlastníctve žalovanej, H. W. a R. W., o veľkosti ich spoluvlastníckych podielov 1/3.

1.2. Po citácii § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, 3 a § 150 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) okresný súd prikázal hnutelné veci stranám sporu s ich súhlasom tak, ako ich užívajú po rozvedení manželstva, vychádzajúc z účelného usporiadania ich vzájomných vzťahov. Osobné motorové vozidlo značky Toyota Avensis nebolo zahrnuté do masy BSM, nakoľko bolo predané počas trvania manželstva, takže v čase zániku BSM neexistovalo. Notebook súd prvej inštancie do masy BSM za zostatkovú hodnotu ustálenú v priebehu konania dohodou strán sporu zahrnul, nakoľko darovanie medzi manželmi je z prostriedkov BSM vylúčené. Žalobcovi potom boli prikázané do výlučného vlastníctva hnutelné veci v zostatkovej hodnote 150,- Eur a žalovanej v zostatkovej hodnote 4.725,- Eur. Strany sporu sa dohodli aj na prikázaní pasíva - zostatku úveru vo Všeobecnej úverovej banke, a.s. č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX zo dňa 02.07.2007 v čiastke ku dňu zániku BSM 10.577,85 Eur žalobcovi, ktorý ho po rozvedení manželstva spláca.

1.3. Okresný súd vyporiadal ako aktíva produkty vedené v Prvej stavebnej sporiteľni (JUNIOR) a v spoločnosti ATLANTIK finančné trhy, a.s., ktoré zanikli po zániku BSM a boli vyplatené stranám sporu, a to žalovanej suma 2.444,- Eur zo sporenia JUNIOR a žalobcovi vo výške 732,- Eur zo sporenia ATLANTIK. Peňažné prostriedky v sporení JUNIOR vedené v Prvej stavebnej sporiteľni, a.s. boli nasporené v priebehu BSM, z prostriedkov BSM a uvedenou sumou disponuje žalovaná. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že sporenie ATLANTIK bolo zriadené za trvania manželstva, pričom nasporená suma vo výške 732,- Eur bola vyplatená po rozvedení manželstva na účet žalobcu. Okresný súd prikázal nasporenú sumu zo sporenia JUNIOR vedeného v Prvej stavebnej sporiteľni, a.s., do výlučného vlastníctva žalovanej.

1.4. Súd prvej inštancie do masy BSM nezahrnul pohľadávku manželov voči tretím osobám, nakoľko táto netvorí jeho masu. Uviedol, že zo zákonnej dikcie § 150 Občianskeho zákonníka jednoznačne vyplýva, že každý z manželov má možnosť požadovať v rámci vyporiadania zaniknutého BSM len to, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, resp. je povinný nahradiť čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho výlučný majetok. V danom prípade o takúto situáciu nejde, keďže podľa žalobcu mal byť zo spoločných prostriedkov BSM zhodnotený majetok tretích osôb. Nie je preto možné uvedenú pohľadávku zahrnúť do masy BSM bez toho, aby sa k danej skutočnosti (základu nároku, výške nároku ...) mali možnosť rovnocenne vyjadriť ostatní podieloví spoluvlastníci nehnuteľnosti (jedným z nich je žalovaná) a využiť všetky prostriedky procesnej obrany. Preto okresný súd dospel k záveru, že žalobca dôvodne uvedený nárok uplatnil v inom konaní, vedenom na okresnom súde pod sp. zn.

9C/345/2015, kde vystupuje v procesnom postavení žalobcu a podieloví spoluvlastníci rodinného domu, ktorý mal byť z prostriedkov BSM zhodnotený, na strane žalovaných.

1.5. Spočítaním zostatkových hodnôt hnuiteľných vecí a aktív, na ktorých sa strany sporu v priebehu konania dohodli okresný súd zistil, že žalobca získal hodnotu 4.882,- Eur a žalovaná hodnotu 4.169,- Eur, teda hnuiteľné veci predstavujú hodnotu celkom 9.051,- Eur (polovica 4.525,50,- Eur). Žalovaná by teda mala vyplatiť žalobcovi na vyrovnanie podielu sumu 356,50 Eur. Žalobca prevzal na seba dlh - zostatok úveru vo Všeobecnej úverovej banke, a.s. ku dňu zániku BSM vo výške 10.577,85 Eur. Každý z bývalých manželov by sa mal podieľať pri rovných podieloch na jeho úhrade čiastkou 5.288,93 Eur. Z uvedeného dôvodu vznikla povinnosť žalovanej vyplatiť žalobcovi čiastku 5.288,93 Eur na dorovnanie podielu žalobcu na pasívach BSM. Od uvedenej čiastky je potrebné odrátať sumu, ktorú je povinný žalobca uhradiť žalovanej z titulu vyporiadania hnuiteľných vecí - 356,50 Eur. Zrátaním aktív a pasív BSM okresný súd dospel k záveru, že žalovaná by mala na úplné vyporiadanie BSM vyplatiť žalobcovi sumu 4.932,43 Eur, a to do 90-tich dní od právoplatnosti rozhodnutia.

1.6. Súd prvej inštancie žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal vzhľadom na charakter konania aj k tomu, že rozhodnutie nekorešponduje s ani jedným návrhom strán sporu, teda nemožno hovoriť o väčšej úspešnosti v spore niektorej z nich.

1.7. Okresný súd uložil stranám sporu povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok zo žaloby na vyporiadanie BSM podľa § 7 ods. 8 a položky 6 písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch. Za základ súdneho poplatku určil cenu všetkých vecí a ostatných hodnôt patriacich do BSM. Pri stanovení súdneho poplatku vychádzal z hodnoty 19.628,85 Eur (hodnota hnuiteľných vecí a pasív BSM), teda súdny poplatok predstavuje 588,50 Eur. Povinnosť zaplatiť ho uložil stranám sporu spoločne a nerozdielne v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

2. Proti druhému, tretiemu a štvrtému výroku rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“) tvrdiac, že v konaní pred súdom prvej inštancie došlo k viacerým pochybeniam, ktorými boli porušené základné práva žalobcu aj základné princípy konania, najmä princíp formálnej pravdy, princíp rovnosti a princíp voľného hodnotenia dôkazov. Po zopakovaní žalobného petitu konštatoval, že súd prvej inštancie vyporiadal hnuiteľný majetok v súlade s návrhom žalobcu okrem fotoaparátu zn. Nikon v zostatkovej hodnote 150,- Eur, ktorý prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu. Súdu prvej inštancie vytkol, že neskúmal okolnosti a počínanie si strán konania predchádzajúce súdnemu sporu. Žalovaná opakovane odmietala a nesúhlasila s vyporiadáním BSM spôsobom uvedeným v návrhu žalobcu, v súlade s ktorým rozhodol súd prvej inštancie takmer stopercentne. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania sa preto mal okresný súd zaoberať aj touto skutočnosťou.

2.1. Žalobca (ďalej tiež „odvolateľ“) navrhoval zaradiť do masy BSM pohľadávku bývalých manželov 24.000,- Eur, neskôr v zmysle znaleckého posudku predloženého žalovanou 16.500,- Eur, z titulu rekonštrukcie rodinného domu počas trvania manželstva, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve žalovanej a jej dvoch príbuzných, s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu každého 1/3. Poukázal na ustanovenie § 191 ods. 1 a § 220 ods. 2 C.s.p.. Podľa odvolateľa okresný súd vyhodnotil dôkazy svojvoľne, v rozpore so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, bez logického vysvetlenia. Odôvodnenie jeho rozsudku v časti 16.500,- Eur považuje za nedostatočné a nepreskúmateľné, keďže konajúci súd na základe žalobcových tvrdení a vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Vôbec sa nezaoberal vyporiadáním tretinového podielu z rodinného domu prináležiaceho žalovanej, lebo pohľadávka voči tomuto tretinovému podielu mala byť zaradená do masy BSM. Žalobca súhlasil s hodnotou rodinného domu v znaleckom posudku zabezpečenom žalovanou napriek tomu, že v skutočnosti ako manželia investovali vyššiu sumu. Za nelogické a účelové označil rozporovanie znaleckého posudku žalovanou. Súd prvej inštancie mal podľa odvolateľa v zmysle § 150 OZ prihliadať na to, čo sa zo spoločného majetku manželov vynaložilo na osobný majetok jedného z nich. Pri vyporiadaní BSM mal potom rátať s povinnosťou žalovanej nahradiť do BSM minimálne jednu tretinu z celkovej pohľadávky bývalých manželov voči vlastníkom rodinného domu z titulu rekonštrukcie rodinného domu počas trvania manželstva. Znalec ohodnotil zhodnotenie rodinného domu počas trvania manželstva na 16.500,- Eur, z čoho 1/3 vo výške 5.500,- Eur mala byť zarátaná do výpočtu podielov, takže žalovaná je povinná nahradiť do masy BSM túto sumu. Následne mal súd prvej inštancie túto sumu rozdeliť na polovicu z dôvodu rovnosti podielov manželov (podiel každého 2.750,- Eur) a zohľadniť ju

pri vyčísľovaní vyrovnávacieho podielu, ktorý by mala žalovaná žalobcovi vyplatiť sumou 7.682,43 Eur (4.932,43 + (5.500 : 2) = 7.682,43 Eur).

2.1.1. Konajúci súd nemal podľa odvolateľa preukázanú hodnotu investícií manželov do rodinného domu po tom, čo žalovaná výšku pohľadávky rozporovala napriek jej ustáleniu v znaleckom posudku, ktorý predložila. Okresný súd si toto tvrdenie žalovanej osvojil, ale relevantné dokazovanie nevykonal. Za existujúcej dôkaznej situácie mal 2/3 zo zhodnotenia rodinného domu, teda čiastku 11.100,- Eur určiť do výlučného vlastníctva žalovanej a po následnom prepočte by bol vyrovnací podiel, ktorý by mala žalovaná vyplatiť žalobcovi, 13.182,43 Eur. Suma z titulu rekonštrukcie rodinného domu je predmetom konania okresného súdu sp. zn. 9C/345/2015 o vydanie bezdôvodného obohatenia len z opatrnosti.

2.2. Odvolateľ sa nestotožnil ani s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie o trovách konania. Zdôraznil svoj záujem na mimosúdnom riešení sporu poukázuc aj na písomnú a e-mailovú komunikáciu so žalovanou a jej právnym zástupcom, opakované iniciovanie stretnutí aj opakované zasielanie návrhov na vyporiadanie, všetko s negatívnym výsledkom. Okresný súd rozhodol o vyporiadaní takmer totožne s návrhom žalobcu, dokonca v prospech žalobcu navyše, keď žalovanej uložil povinnosť na vyplatenie vyrovnacieho podielu zaplatiť 4.932,43 Eur. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Revúca a potvrdzujúce rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/12/2017 o aplikácii zásady procesného úspechu aj v konaní o vyporiadanie BSM. Odvolateľ preto považuje za dôvodné požadovať náhradu trov konania od žalovanej s poukazom na § 255 ods. 1 C.s.p.. Navrhol tiež, aby povinnosť zaplatiť súdny poplatok bola uložená žalovanej a aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v zmysle podaného odvolania.

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že hodnotnejšie veci a nehnuteľnosti preberá žalobca vzhľadom na rozsah majetku, ktorý bol pririeknutý v rámci vyporiadania BSM. Žalovaná považuje vyplatenie sumy 13.182,43 Eur za nehorázne. Ona má podľa navrhovaného výroku rozhodnutia pre odvolací súd majetok v hodnote 12.765,- Eur a žalovanému má vyplatiť 13.182,43 Eur vrátane prebrania nejstej investície vo výške 11.000,- Eur. Rozhodnutie súdu prvej inštancie navrhla potvrdiť ako vecne správne.

4. Žalobca v odvolacej replike poukázal na to, že žalovaná vo vyjadrení neuviedla žiadne relevantné skutkové ani právne tvrdenia, ktoré by mohli mať zásadný vplyv na výsledok konania. Žalovanej zostal rodinný dom zhodnotený o investície vo výške najmenej 16.500,- Eur zo spoločného majetku manželov. Rozhodnutím okresného súdu bol žalobca ukrátený o svoju zákonnú polovicu z investícií v zmysle základných zásad vyporiadania BSM. Žalovanej zostal zhodnotený rodinný dom, z ktorého hodnoty jemu nepripadla ani najmenšia čiastka.

5. Žalobkyňa v odvolacej duplike navrhla potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie. Na Okresnom súde Žiar nad Hronom doteraz trvá konanie, ktorým sa žalobca domáha sumy 16.500,- Eur vo vzťahu k nej, k jej bratovi a matke. V danom konaní nepreukázal financie, ktoré by boli na investície použité.

6. Na základe odvolania podaného včas stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 C.s.p.) krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) vec prejednal v rozsahu určenom ustanovením § 379 C.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a contrario za použitia § 177 ods. 2 písm. c) C.s.p.. Z dôvodu, že odvolací súd je viazaný dôvodmi odvolania sa pri posudzovaní sporu zaoberal len námietkami, uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 380 ods. 2 C. s. p.). Dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, preto rozsudok okresného súdu s poukazom na § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 C.s.p.).

7. Odvolací súd musí predovšetkým zdôrazniť, že konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je konaním, v ktorom majú strany sporu tak procesné postavenie žalobcu, ako aj procesné postavenie žalovaného (iudicium duplex). Táto skutočnosť sa prejavuje najmä tým, že podaním žaloby o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov súdom je uplatnené aj rovnaké právo žalovaného, a taktiež jeho právo na súdnu ochranu v tejto veci. Zároveň ide o konanie, v ktorom z právnej úpravy vyplýva určitý spôsob vyporiadania vzťahov medzi jeho stranami v zmysle § 216 ods. 2 Civilného sporového poriadku (rozsudok NS ČR z 28.05.2009 sp. zn. 22

Cdo 410/2008, alebo Zhodnotenie praxe súdov pri výklade a aplikácii ustanovení novely Občianskeho súdneho poriadku (zákona č. 49/1973 Sb. <<http://www.zakony.cz/zakony/1973/1/zakon-49-1973-Sb-SB197349>>), schválené uznesením pléna NS ČSSR zo 16.12.1974 sp. zn. Plsf 2/74 uverejnené pod č. 1/1975 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk). Vzhľadom k tomu nemôže rozhodnutie o vyporiadaní BSM nadobudnúť samostatne právoplatnosť podľa § 367 ods. 2 Civilného sporového poriadku iba ohľadom niektorých vyporiadavaných položiek (rozsudok NS ČR z 05.02.2008 sp. zn. 22 Cdo 3307/2006); odvolací súd potom podľa § 379 písm. c) C.s.p. nie je viazaný rozsahom, v ktorom sa odvolateľ domáha preskúmania rozhodnutia.

8. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

9. Vyjadrením rovnakého právneho postavenia manželov po hospodárskej stránke je inštitút bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Miera účasti manželov na právach a povinnostiach, vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva, nie je vyjadrená podielmi. Bezpodielovosť je teda pojmovým znakom tohto druhu spoluvlastníctva, ktoré sa vzťahuje na všetky veci, ktoré môžu byť predmetom vlastníctva a ktoré niektorý z manželov nadobudol za trvania manželstva akýmkoľvek oprávneným spôsobom, s výnimkou vecí nadobudnutých dedičstvom alebo darom, resp. výmenou za vec alebo z výťažku vecí, ktorá bola v jeho výlučnom vlastníctve. Ak však na zadováženie novej veci bola použitá čo i len časť spoločných prostriedkov, patrí takto získaná vec do bezpodielového spoluvlastníctva.

9.1. Do bezpodielového spoluvlastníctva manželov treba zahrnúť aj pohľadávky a dlhy. Vyporiadanie pohľadávok a dlhov, ktoré vznikli za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vykonávané pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva, sa týka len vzťahu medzi manželmi a nezasahuje nijako do práv a povinností tretích osôb, ktoré nie sú účastníkmi vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

10. Súd prvej inštancie konštatoval, že do BSM nezahrnul pohľadávku manželov voči tretím osobám, nakoľko netvorí jeho masu. Vychádzal pritom z ustanovenia § 150 OZ upravujúceho kritériá pre vyporiadanie BSM, nie z § 143 OZ definujúceho rozsah majetku tvoriaceho BSM. Nezdôvodnil a ani z vykonaného dokazovania nevyplýva, či skutočne za trvania manželstva manželom vznikla pohľadávka voči tretím osobám, z akého právneho titulu a v akej výške. Ako vyplýva z § 143 Občianskeho zákonníka, aj pohľadávky manželov voči tretím osobám existujúce v čase zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov do masy BSM patria. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie publikované ako judikát č. R 6/72, podľa ktorého ak sa manželia podieľali na opravách alebo úpravách nehnuteľnosti, ktorá je vlastníctvom iného občana, potom pre vyporiadanie majetkových vzťahov bývalých manželov je rozhodné, či im vznikla a trvá voči vlastníkovi nehnuteľnosti pohľadávka z toho dôvodu, že vynaložili na tieto práce svoje spoločné prostriedky. Odvolací súd dodáva, že je irelevantné, či pohľadávka voči tretím osobám vznikla z dôvodu zhodnotenia ich majetku alebo napr. z dôvodu požičania finančných prostriedkov (kedy sú bývalí manželia v pozícii veriteľov). Relevantné je, či táto pohľadávka rozvedených manželov voči tretím osobám existovala v čase zániku BSM. Pokiaľ medzičasom došlo k tomu, že sa bývalá manželka stala podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti, ku ktorej zhodnoteniu malo dôjsť, vo vzťahu k jej spoluvlastníckemu podielu bude potrebné ustáliť, či došlo k vynaloženiu spoločných prostriedkov patriacich do BSM na jej výlučný majetok, alebo v časti došlo k zániku záväzku splynutím.

11. Nakoľko by pohľadávka z titulu investície vynaloženej stranami sporu na rodinný dom súpisné č. XXX v obci O. mala byť predmetom samostatného súdneho konania Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 9C/345/2015, súd prvej inštancie z tohto spisu po jeho pripojení zistí presný predmet prebiehajúceho súdneho konania a jeho strany, ako aj stav konania majúci na zreteli, že súd nie je viazaný právnym posúdením veci.

12. Ak súd prvej inštancie dospeje k záveru, že v čase zániku BSM strán sporu existovala ich pohľadávka voči tretím osobám, zistí jej výšku a vyporiada celé zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctva podľa zásad uvedených v § 150 OZ.

13. Pozornosti odvolacieho súdu neušlo, že súd prvej inštancie vyporiadal v rámci bezpodielového spoluvlastníctva manželov aj byt č. XX nachádzajúci sa na 4. poschodí vo vchode č. XX bytového domu súp. č. XXXX, postaveného na pozemku parc. C-KN č. XXX/XX o výmere 231 m², zastavané plochy a nádvoria a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 3125/143454 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a k pozemku, zapísaným na LV č. XXXX Okresného úradu M., katastrálneho odboru pre k. ú. M., o ktorom ale obe strany sporu zhodne tvrdili, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nepatrí. Okresný súd, ktorá si toto nesporné tvrdenie strán sporu osvojil, potom nemohol v konaní o vyporiadaní BSM vyporiadať majetok, ktorý do BSM nepatrí.

14. K odvolacej námietke týkajúcej sa rozhodovania o trovách konania odvolací súd opakovane poukazuje na iudicium duplex charakter konania. Aj rozhodovanie o trovách konania má potom svoje špecifiká, pretože ide o rozhodnutie v podstate v záujme obidvoch sporových strán, ktoré majú povinnosť uskutočniť vyporiadanie. Nedá sa preto povedať, že plný úspech v konaní má ten, kto podal žalobu. Úspech alebo neúspech je až v tom, akého podielu sa komu dostane, a v tomto smere nezáleží na návrhu, súd postupuje ex offo. Preto si spravidla, pri dodržaní základnej parity podielov, každá strana sporu znáša svoje náklady zo svojho a nebude druhému nič hradíť (bližšie in Bičovský, J. Bezpodielové spoluvlastníctví manželů. Praha: Linde Praha a. s. - Právnické a ekonomické nakladateľství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, 1994, 230 s., str. 225).

15. V novom rozhodnutí okresný súd rozhodne aj o trovách odvolacieho konania, čo je postup podľa § 396 ods. 3 C.s.p..

16. Záverom odvolací súd apeluje na obidve strany sporu, aby poskytli všetku potrebnú súčinnosť a vzájomne vynaložili všetko úsilie nevyhnutné na dosiahnutie súdneho rozhodnutia, resp. vzájomnej dohody zodpovedajúcej zákonu, rešpektujúcej ich spoločnú minulosť vrátane zaužívaného spôsobu hospodárenia, charakter konania aj dobu, ktorá uplynula od zániku ich manželstva a majetkového spoločenstva.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).
Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).